

Landsbygdsdepartementet

Kommenterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 23 september 2013

**4. (ev). Reformpaketet för den gemensamma jordbrukspolitiken
– lägesrapport**

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

Artikel 43.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ordinarie lagstiftningsförfarande. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet.

Bakgrund

Kommissionen presenterade den 12 oktober 2011 lagförslag för den framtida inriktningen av den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP). Den 24-25 juni 2013 nåddes en politisk överenskommelse mellan institutionerna kring merparten av de frågor som ingår i reformen. Sverige ställde sig bakom överenskommelsen. Något formellt avslut på förhandlingarna nåddes dock inte i juni eftersom rådet och Europaparlamentet inte lyckades nå en överenskommelse gällande ett fåtal frågor som relaterar till EU:s fleråriga budgetram för perioden 2014-2020.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att det är av stor vikt att förhandlingarna om GJP slutförs så snart som möjligt, och att tidigare överenskommelser respekteras.

EU-nämnden och MJU

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU inför Jordbruks- och fiskerådet i juli 2013.

ÖVRIGA FRÅGOR

5. a) (ev.) Meddelande från kommissionen om "Stöd till skogar och skogssektorn: en ny metod för en ny skogsstrategi för EU"

- Föredragning av kommissionen

Dokumentbeteckning

Inget dokument har distribuerats

Bakgrund

EU har sedan 1998 en icke-bindande skogsbruksstrategi, där de politiska riktlinjerna angavs av rådet i rådsslutsatser. Strategin utvärderades 2005 av kommissionen och det påpekades då att strategin delvis saknade substans. På basis av utvärderingen gav rådet ett mandat till kommissionen att inom ramen för befintlig strategi utarbeta en EU-handlingsplan för skog, vilken antogs hösten 2006.

Handlingsplanen, som löpte över fem år (2007–2011), innehöll 18 åtgärdsförslag fördelade på fyra olika målsättningar: öka konkurrenskraften, förbättra och skydda miljön, bidra till ökad livskvalitet samt förbättra kommunikation och samordning.

Kommissionen ansvarade för att genomföra merparten av de föreslagna åtgärderna som främst avsåg ökade forskningssatsningar, informationsspridning och en bättre samordning av skogsfrågor internt inom kommissionen. Medlemsstaterna deltog i genomförandet främst genom den ständiga skogsbrukskommittén. Handlingsplanens åtgärder finansierades via befintliga instrument såsom landsbygdsutvecklingsprogrammet och LIFE+.

Kommissionens vitbok (2009)¹⁴⁷ och dess grönbok (2010)⁶⁶ samt utvärderingarna av EU:s handlingsplan för skog nämner behovet av en uppdatering av EU:s skogsbruksstrategi. Ytterligare ett bakomliggande skäl till kommissionens presentation av en ny strategi är frågan om ett rättsligt bindande avtal (LBA) för paneuropeiska skogar, som förhandlas inom den regionala processen Forest Europe. Forest Europe utgörs till stor del av unionens medlemsstater men även EU, som genom kommissionen, också är en signatär.

Ordförandeskapets plan är att skogsstrategin ska presenteras vid jordbruks- och fiskerådet den 23 september. Fortfarande är det dock oklart om kommissionens meddelande kommer att hinna antas till dess.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens arbete med att ta fram ett meddelande om en ny skogsstrategi.

EU:s skogsbruksstrategi från 1998 bedöms ha varit balanserad och innehåll både viktiga principer och huvudaspekter i det dynamiska konceptet *hållbart skogsbruk*. Efter 15 år är den dock politiskt förlegad och delvis i behov att uppdateras innehållsligt för att bättre reflektera rådande policydiskussioner och samhällsutmaningar. I denna process förväntar sig regeringen att kommissionen förnyar strategin ändamålsenligt, utan att rucka på fundamentala principer, såsom ansvars- och befogenhetsfrågan. Regeringen vidhåller den övergripande ståndpunkten att skogspolitik är nationell kompetens. I övrigt måste subsidiaritetsprincipen respekteras samt att EU:s insatser på skogsområdet bör även fortsättningsvis vara begränsade. EU:s fördrag ger inte stöd för en gemensam skogspolitik. Således ska även den uppdaterade skogsstrategin respektera och komplettera medlemsstaternas nationella skogspolitik.

Regeringen anser vidare att en gemensam unionsstrategi bör ha en strategisk inriktning där såväl en vision om skogarna och skogssektorn samt skogs målsättningar tydliggörs. Denna vision bör vara fast förankrad i begreppet hållbart skogsbruk.

Det är ännu oklart på vilken detaljnivå strategin kommer att presenteras men det är ett önskemål från regeringens sida att strategin tar upp generella åtgärder som rör ökat forsknings-, informations- och erfarenhetsutbyte, samt andra europeiska mervärden i form av t.ex. enhetliga villkor för växtskydd och dylika fytosanitära frågor, liksom en väl fungerande marknad med konkurrensneutralitet och fri rörlighet för varor och tjänster.

Regeringen förväntar sig vidare att strategin och efterföljande genomförandeinstrument ska utgöra en plattform för ökad samstämmighet i utformandet av unionens policy- och lagstiftningsarbete.

b) Läget i frågor rörande internationell handel med jordbruksprodukter

- *Information från kommissionen*

Dokumentbeteckning

Inget dokument har distribuerats

Bakgrund

Nästa WTO-ministermöte äger rum på Bali den 3-6 december 2013 och förhoppningen är att WTO-medlemmarna ska kunna komma överens om ett mini-paket med ett avtal om handelsprocedurer som centralt element. Därutöver är det nödvändigt att inkludera vissa jordbruks-element samt även något för de minst utvecklade länderna. På jordbruksområdet diskuteras främst ett indiskt förslag om undantag från stödtaken (handelsstörande stöd) för lagerhållning i livsmedelstrygghets syfte, men det finns också förslag om förenklad tullkvotsadministration samt begränsningar av vissa typer av exportstöd, bl.a. exportbidrag. Flera medlemsstater är skeptiska till att inkludera jordbruksfrågor i ett mini-paket. Många WTO-medlemmar, däribland EU (och Sverige) vill inte se undantag från stödtaken för handelsstörande stöd. Tanken är att en överenskommelse om ett mini-paket ska – efter Balimötet - kunna ge en skjuts åt fortsatta förhandlingar om övriga delar av Doharundan.

I avsaknad av framsteg i WTO-förhandlingarna, den s.k. Doharundan, har fokus delvis flyttat till bilaterala och regionala frihandelsavtal. EU förhandlar med bl.a. Kanada, Indien, Malaysia, Thailand, Vietnam, Japan och inte minst med USA. Förhandlingarna med Ukraina har avslutats, men underskrift har fördröjts av politiska skäl. Kanada-förhandlingarna har kommit långt, men marknadstillträde för bl.a. nötkött, griskött och mejeriprodukter är utestående frågor. Flera medlemsstater framhåller i sedvanlig ordning vikten av att skydda känsliga jordbrukssektorer från liberalisering. I förhandlingarna med USA kommer olika syn på djurproduktion (bl.a. användning av tillväxtbfrämjare och antibiotika i uppfödningen) och GMO att bli besvärliga frågor.

c) Den 7:e internationella kongressen "Shaping Europe's Organic Future Together – Making an impact on the UE organic legal framework within the future CAP" (Vilnius den 2-4 juli 2013)

- *Information från ordförandeskapet*

Dokumentbeteckning

Inget dokument har distribuerats

Bakgrund

En ordförandeskapskonferens om ekologisk produktion hölls i Vilnius, Litauen, den 3-4 juli 2013. Konferensen organiserades av det litauiska ordförandeskapet och det litauiska jordbruksministeriet i samarbete med IFOAM. Bland deltagarna fanns ministrar, statssekreterare, representanter från kommissionen, delegationer från EU:s medlemsstater samt olika intresseorganisationer.

Syftet med konferensen var att diskutera framtiden för det ekologiska jordbruket mot bakgrund av reformen av den gemensamma jordbrukspolitikerna och att kommissionen i början av 2014 kommer att presentera ett helt nytt lagstiftningspaket. I lagstiftningspaketet ingår en ny handlingsplan om ekologiskt jordbruk och ett flertal nya lagförslag. Beslut om paketet väntas under 2016.

Slutsatserna från konferensen var bl.a. att den ekologiska produktionen behövde stabilitet och tydliga besked om framtiden. Vid konferensen betonades särskilt vikten av en handlingsplan från kommissionen, behovet av aktörers medverkan i lagstiftningsprocessen, överkomliga priser på ekologiska livsmedel, nya regler för unghöns och växthus samt ett fortsatt förbud mot GMO.

d) Slutsatser från den 33:e konferensen mellan direktörerna för EU:s utbetalande organ, (Dublin den 25-26 april 2013)

- *Information från den irländska delegationen*

Dokumentbeteckning

13330/13

Bakgrund

Varje ordförandeskap ordnar en konferens för utbetalande myndigheter. Slutsatserna från konferensen på Irland var bland annat att reformen av den gemensamma jordbrukspolitikerna (GJP) inte får öka den

administrativa bördan samt att krafttag måste tas för att få ner den höga felfrekvensen inom landsbygdsstöden.

e) Afrikansk svinpest – risk för att sjukdomen sprids till EU:s territorium och behov av samordnade åtgärder.

- På begäran av den polska delegationen

Dokumentbeteckning

13393/13

Bakgrund

Den mycket smittsamma sjukdomen afrikansk svinpest (ASF) har sedan 2007 spridits i EU:s närområde, vilket medför en förhöjd risk för introduktion till EU. ASF är allmänt förekommande i stora delar av Afrika söder om Sahara och var före 1995 även vanlig i Spanien och Portugal. Idag finns sjukdomen kvar på Sardinien medan resten av EU är fritt. Virusets spridning sker direkt mellan djur, via insekter samt via livsmedel. Det kan överleva flera månader i färskt eller djupfryst griskött.

År 2007 påvisades ASF i Georgien, och sedan dess har en snabb spridning skett norrut till bl.a. Ukraina, Ryssland och Vitryssland. Situationen uppges inte vara under kontroll i dessa länder. Om smittan introduceras till ett EU-land kan kostnaderna bli mycket höga, bl.a. till följd av handelsrestriktioner. Med anledning av utvecklingen har kommissionen beslutat om förebyggande åtgärder, bl.a. obligatorisk rengöring och desinfektion av fordon före inresa till EU. Flera av EU:s östra länder har också infört nationella krav på ökad övervakning, biosäkerhetsåtgärder och striktare kontroller vid gränstationerna.

Frågan tas upp på begäran av Polen, som vill diskutera gränsöverskridande frågor, finansiella aspekter och möjliga negativa handelseffekter efter en eventuell introduktion av ASF till EU.

f) Öppenhet inom TRACES-systemet – uppgifter om levande djur

- På begäran av den nederländska delegationen

Dokumentbeteckning

13460/13

Bakgrund

TRACES (Trade Control and Expert System) är ett webbaserat certifieringsverktyg som används för kontroller vid handel med levande djur och animaliska produkter såväl mellan EU-länder som vid import till EU och export från EU. Systemet ägs och förvaltas av kommissionen. Systemet håller dessutom på att utvecklas för att kunna användas inom det fytosanitära området (skydd mot allvarliga växtskadegörare).

I noten informerar Nederländerna om att det har varit en nationell debatt om djurskydd i samband med import av levande apor för kliniska provningar. Mot bakgrund av denna debatt önskar Nederländerna att kommissionen redovisar sin syn på transparens och tillgänglighet av data inom TRACES-systemet. Särskilt vill man veta hur kommissionen ser på allmänhetens möjlighet att få reda på omfattningen av djurhandel.

Enligt noten strävar Nederländerna efter en maximal transparens och att allmänheten ska ha tillgång till data.

g) Den internationella konferensen om främjande av produktion av proteingrödor i Donauregionen och Sydeuropa, (Moravske Toplice den 23 augusti 2013)

- *På begäran av den slovenska delegationen*

Dokumentbeteckning

Inget dokument har distribuerats

Bakgrund

Slovenien höll i augusti 2013 en ministerkonferens som behandlade självförsörjningsgraden av proteingrödor i EU, och väntas nu rapportera slutsatser från den konferensen. Därtill förväntas kommissionen redogöra för konsumtions- och produktionsutveckling av proteingrödor. EU täcker i dagsläget ungefär en tredjedel av sitt behov genom egen produktion.

Det är sedan tidigare känt att Ungern, Slovenien, Rumänien, Tyskland, Kroatien, samt Serbien och Bosnien Herzegovina, vill främja en ökad odling genom initiativet "Danube Soya Initiative".